

1η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Κυρία Διευθύντρια, αγαπητοί καθηγητές, φίλοι συμμαθητές, θα σας παρουσιάσουμε με συντομία την πορεία μας στο πρόγραμμα τοπικής ιστορίας που υλοποιήθηκε αυτή τη σχολική χρονιά στο σχολείο μας. Με χρονική σειρά θα σας μιλήσουμε για τις δραστηριότητές μας, για τις εντυπώσεις μας και για κάποια από τα συμπεράσματα που βγάλαμε από τη μελέτη της τοπικής ιστορίας.

Ξεκινήσαμε το Νοέμβριο του 2013. Για να διαλέξουμε το θέμα της Τοπικής Ιστορίας που θα δουλέψουμε και τους τρόπους για να το κάνουμε διαβάσαμε το κείμενο του κ. Λεοντσίνη *Τοπική ιστορία και διδακτική της ιστορίας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση* που βρήκαμε στο ίντερνετ.

Σε αυτό αναφέρονται κάποιοι τρόποι για να μελετήσει κάποιος την ιστορία του τόπου του, όπως είναι:

- οι φωτογραφίες
- το ερωτηματολόγιο
- η συνέντευξη
- η μελέτη στις συμβατικές και ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες.

Από τα θέματα Τοπικής Ιστορίας που προτείνονται στο κείμενο αυτό πολλά μας φάνηκαν ενδιαφέροντα, όπως τα τοπικά επαγγέλματα, παραδοσιακά και σύγχρονα, ο τοπικός τύπος, ο τοπικός άγιος (οι Άγιοι Ανάργυροι), η απόκτηση γνώσεων για την εξέλιξη της πόλης από τις αρχές του 20ού αιώνα, για την ανάπτυξη του εμπορίου, τη βιομηχανική ανάπτυξη.

2η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Τελικά, αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τους κατοίκους των Αγίων Αναργύρων για τους παρακάτω λόγους:

1. Θεωρούμε ότι είναι σημαντικό οι άνθρωποι μιας περιοχής και ότι είναι πιο εύκολο να βρεθούν πληροφορίες σχετικά με αυτούς.
2. Είναι σημαντικό να ξέρουμε πού κατοικούμε, αλλά και από πού προερχόμαστε (καταγόμαστε) εμείς, οι συμμαθητές μας και οι συγγενείς μας.
3. Είναι σημαντικό να κάνουμε κάτι που δεν έχουμε ξανακάνει στο σχολείο.

3η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Στην αρχή σχεδιάσαμε σε χαρτί την καταγωγή μας και για αυτό χρειάστηκε να μιλήσουμε με τους γονείς μας. Μετά κολλήσαμε σε ένα χάρτη της Ελλάδας χαρτάκια

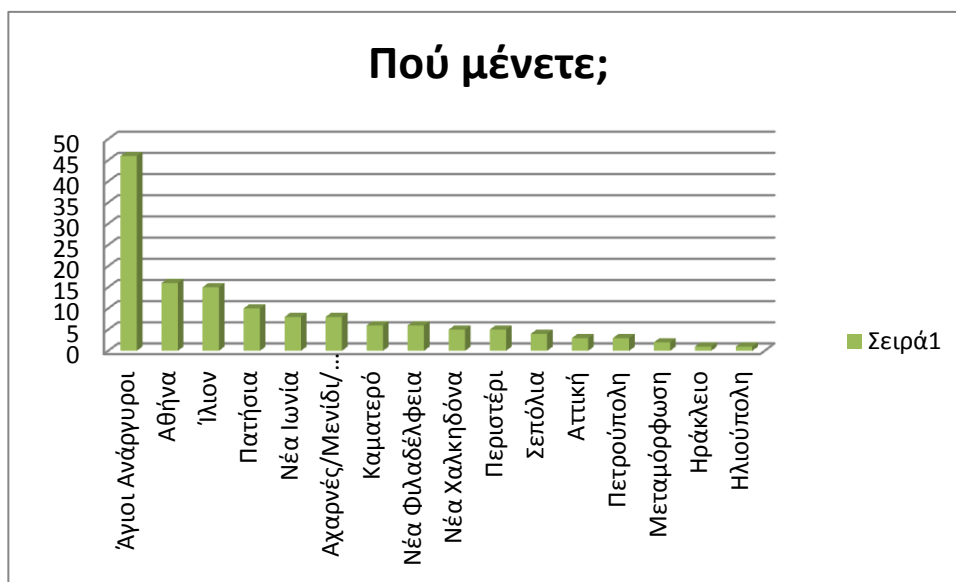
ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

και κορδέλες που δείχνουν από πού καταγόμαστε και πώς φτάσαμε στην Αθήνα, εμείς ή οι γονείς ή οι παππούδες μας. Επειδή από το πρόγραμμά μας πολλά παιδιά δεν είναι από τους Αγίους Αναργύρους και ήρθαν στην περιοχή αυτή, όταν πέρασαν στο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο, όλοι μας φτιάξαμε ζωγραφιές και γράψαμε κείμενα για τις εντυπώσεις μας από τους Αγίους Αναργύρους.

4η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

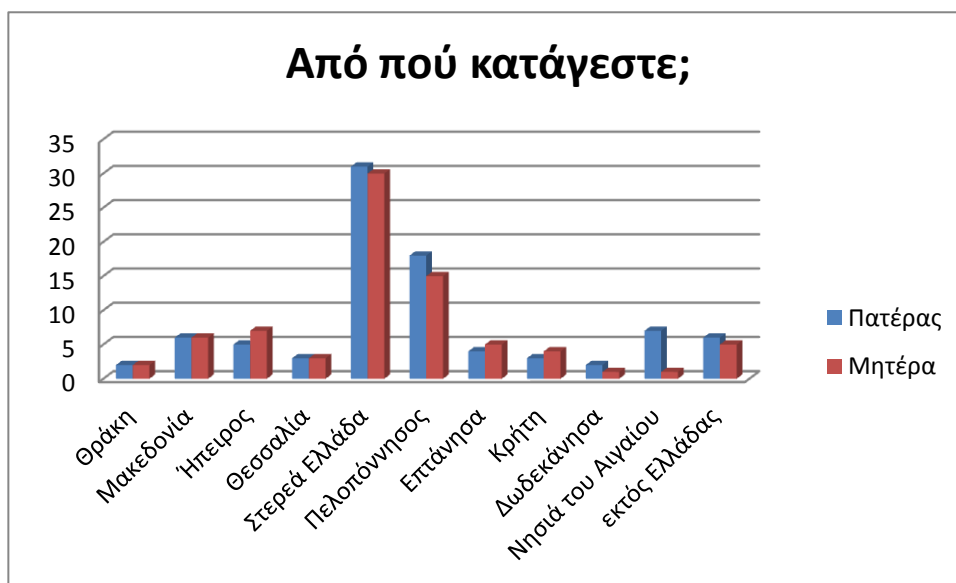
Στη συνέχεια, και με τη βοήθεια όλων σας, κάναμε μία έρευνα στο σχολείο μας για το τι πιστεύουν τα παιδιά και οι καθηγητές για την καταγωγή τους, τη ζωή τους σήμερα εκεί που μένουν και για την τοπική ιστορία. Φτιάξαμε δύο δικά μας ερωτηματολόγια, τα μοιράσαμε στο σχολείο, μαζέψαμε τις απαντήσεις και φτιάξαμε γραφικά για να τις εμφανίσουμε καλύτερα.

5η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

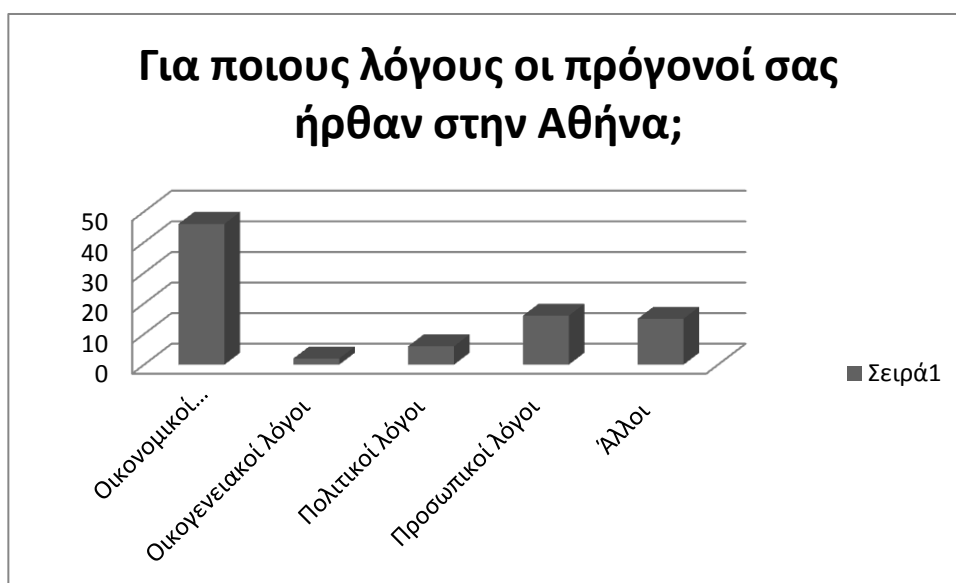
Αν και οι πιο πολλοί μαθητές του Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου Αγίων Αναργύρων κατοικούν στους Αγίους Αναργύρους, το σχολείο μας είναι ένα πολυσυλλεκτικό σχολείο καθώς οι μαθητές κατοικούν σε 18 διαφορετικές περιοχές της Αττικής.

5η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Από την έρευνά μας συμπεράναμε ότι οι περισσότεροι μαθητές προέρχονται από οικογένειες που ήρθαν στην Αθήνα από άλλες περιοχές της Ελλάδας και του κόσμου. Οι περισσότεροι κατάγονται από την Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο.

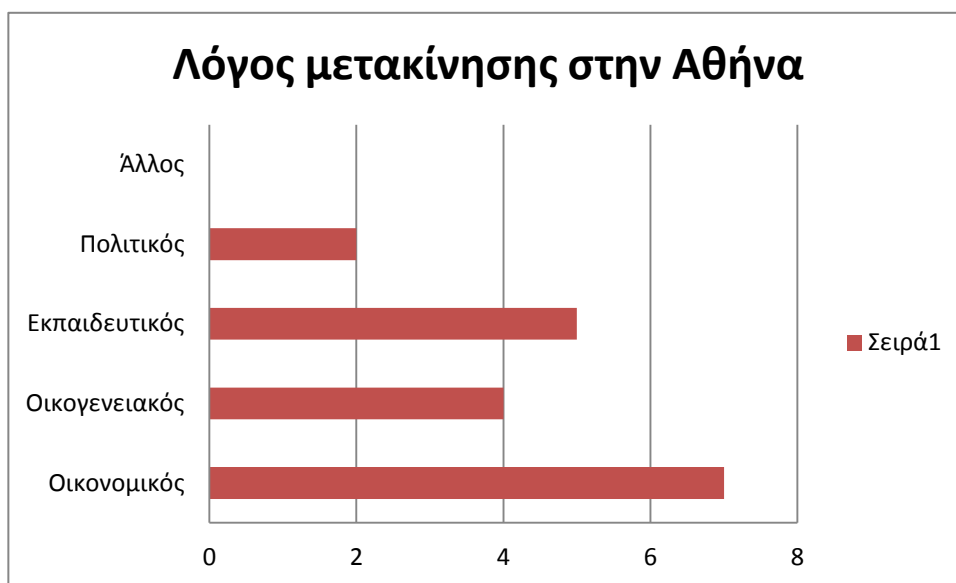
6η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Από το γράφημα φαίνεται ότι πάντα το **κυριότερο πρόβλημα** των μεταναστών ήταν οικονομικό. Το ένα τέταρτο σχεδόν των μεταναστών στην Αθήνα ήρθαν για προσωπικούς λόγους, ενώ ένα ελάχιστο ποσοστό ήρθε για πολιτικούς λόγους. Ακόμα μικρότερο ποσοστό μετακινήθηκε για οικογενειακούς λόγους.

7η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Μετά θέλαμε να δούμε από πού ήρθαν οι κάτοικοι των Αγίων Αναργύρων στην περιοχή αυτή της Αθήνας και πώς έζησαν όταν έφτασαν εδώ και στη συνέχεια. Φτιάξαμε ερωτηματολόγια για συνεντεύξεις και ρωτήσαμε συγγενείς μας και γείτονες που μένουν στους Αγίους Αναργύρους αλλά δεν γεννήθηκαν εδώ. Στο τέλος συγκεντρώσαμε τις απαντήσεις και με αυτές φτιάξαμε πίνακες και τις σχολιάσαμε.

Οι περισσότεροι από όσους ρωτήθηκαν δήλωσαν πως έφτασαν στους Αγίους Αναργύρους για να βρουν κάποια δουλειά και για να έχουν μεγαλύτερο εισόδημα – για οικονομικούς λόγους. Πολλοί, κυρίως από εκείνους που είναι τώρα 40 – 60 χρονών, ήρθαν στην Αθήνα για να σπουδάσουν και τελικά έμειναν στην πρωτεύουσα. Άλλοι άφησαν το χωριό τους, γιατί παντρεύτηκαν ή για να έρθουν κοντά σε συγγενείς τους.

8η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Σε ό,τι αφορά τις συνθήκες ζωής που βρήκαν, όταν έφτασαν για πρώτη φορά στους Αγίους Αναργύρους οι απαντήσεις είναι περίπου μοιρασμένες. Κυρίως για τους

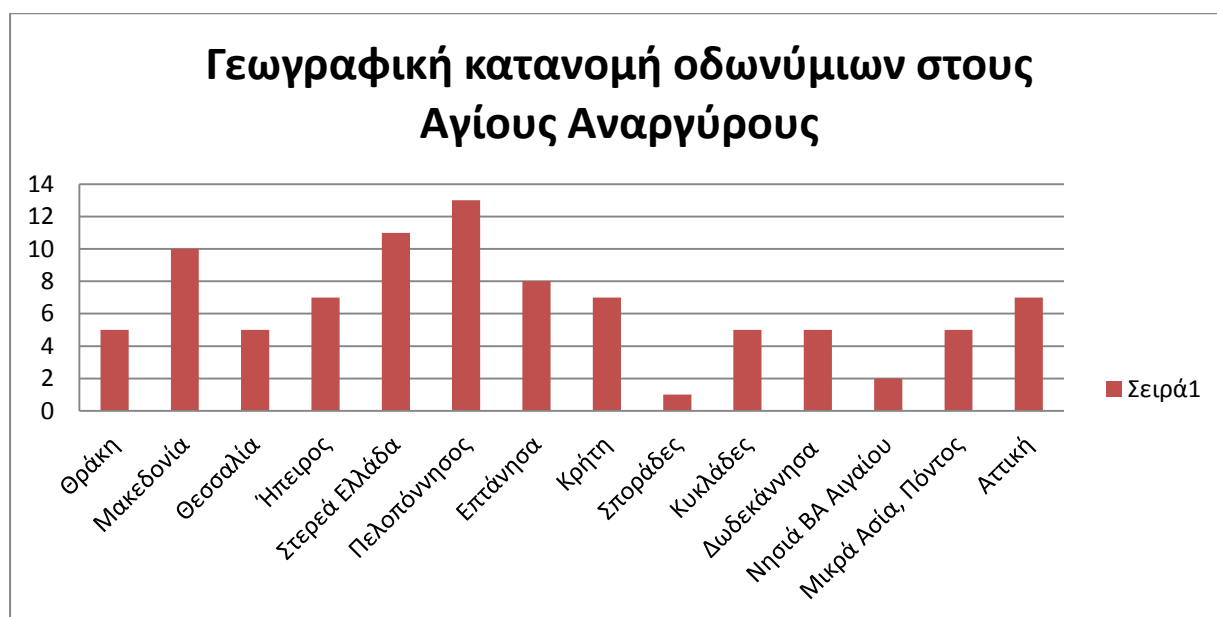

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

ανθρώπους πάνω από 60 χρονών οι συνεντεύξεις έδειξαν πως οι συνθήκες ζωής σε μία άλλη πόλη ήταν δύσκολες, πριν από 30 – 40 χρόνια. Αντίθετα όσοι ήρθαν στην περιοχή στις δεκαετίες του 1980 και του 1990 είχαν πιο εύκολες συνθήκες ζωής και προσαρμόστηκαν χωρίς προβλήματα.

Το επόμενο που κάναμε ήταν να ψάξουμε αν οι κάτοικοι που ήρθαν στους Αγίους Αναργύρους θυμούνται ακόμα την πατρίδα τους και πώς το δείχνουν. Ψάξαμε τα ονόματα των δρόμων στην περιοχή, γιατί πολλά από αυτά είναι τα ονόματα της πατρίδας των κατοίκων των Αγίων Αναργύρων.

9η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Τα ονόματα διαφόρων περιοχών που εμφανίζονται στους δρόμους των Αγίων Αναργύρων δείχνουν ότι και τα ερωτηματολόγια των μαθητών και οι συνεντεύξεις κατοίκων της περιοχής: όπως φαίνεται ο πληθυσμός της περιοχής προέρχεται από όλη σχεδόν την Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στους Αγίους Αναργύρους σε διαφορετικές περιόδους της ιστορίας. Η Πελοπόννησος, η Στερεά Ελλάδα, η Μακεδονία και τα νησιά κυριαρχούν στα ονόματα των δρόμων των Αγίων Αναργύρων.

Τέλος, για την εκδήλωση που έγινε από το Δήμο Αγίων Αναργύρων για την ελιά του Πεισίστρατου (Πεισιστράτεια 2014) φτιάξαμε ένα φυλλάδιο και μιλήσαμε στην εκδήλωση.

10η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Τα «ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΕΙΑ 2014», μια βιωματική εκδήλωση στον αρχαιολογικό χώρο στους Ελιάς του Πεισίστρατου με δρώμενα και συμβολισμούς για την προβολή στους πόλης, διοργάνωσε ο Δήμος Αγίων Αναργύρων-Καματερού σε συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων του Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου Αγίων Αναργύρων. Η εκδήλωση, που αφηγήθηκε την ιστορία και τη δράση του Πεισίστρατου (560-527 π. Χ.) πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 7 Μαΐου στους 19:00 πίσω από τον ιερό Ναό Αγίων Αναργύρων, στο χώρο που βρίσκεται το μοναδικό διατηρητέο μνημείο της φύσης από τον ελαιώνα του Πεισίστρατου, η αρχαιότερη ελιά παγκοσμίως.

11η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Στην εκδήλωση μίλησαν για την «Ελιά του Πεισίστρατου» παιδιά του προγράμματος τοπικής ιστορίας ενώ στους παρευρισκόμενους μοιράστηκε φυλλάδιο που σχεδίασαν και φιλοτέχνησαν.

12η, 13η, 14η ΔΙΑΦΑΝΕΙΕΣ

Το Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων είναι ένα *πολυσυλλεκτικό* σχολείο: οι μαθητές του έρχονται από ολόκληρη τη Γ' Αθήνας και από άλλες περιοχές της Αθήνας. Το ίδιο *πολυσυλλεκτικοί* αποδείχτηκαν και οι Άγιοι Ανάργυροι: οι πρώτοι κάτοικοι ήταν Αρβανίτες και μαζί τους τον 20ο αιώνα βρέθηκαν νησιώτες από τις Κυκλάδες, πρόσφυγες μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή το 1921, άνθρωποι από την Ήπειρο, την Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα εγκαταστάθηκαν μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ξένοι μετανάστες στο τέλος του 20ου αιώνα.

Οι κάτοικοι αυτοί μετακινήθηκαν στους Αγίους Αναργύρους κυρίως για να φτιάξουν τη ζωή τους: να βρουν δουλειά ή μια καλύτερη δουλειά, να σπουδάσουν, να φτιάξουν οικογένεια. Το ότι δεν είχαν προβλήματα με τους προηγούμενους κατοίκους τους βοήθησε σε γενικές γραμμές να τα πετύχουν. Για αυτό και δήλωσαν στις συνεντεύξεις ότι με τον καιρό η ζωή τους βελτιώθηκε και σήμερα δεν έχουν προβλήματα διαφορετικά από τους ντόπιους.

Αν και οι κάτοικοι των Αγίων Αναργύρων ζουν και εργάζονται στην πόλη χωρίς προβλήματα, όμως υπάρχουν επαφές με τις πατρίδες τους. Πολλοί επισκέπτονται τα χωριά τους, υπάρχουν πολιτιστικοί σύλλογοι που λειτουργούν στους Αγίους Αναργύρους, ακόμα και οι δρόμοι θυμίζουν την καταγωγή των κατοίκων από διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας.